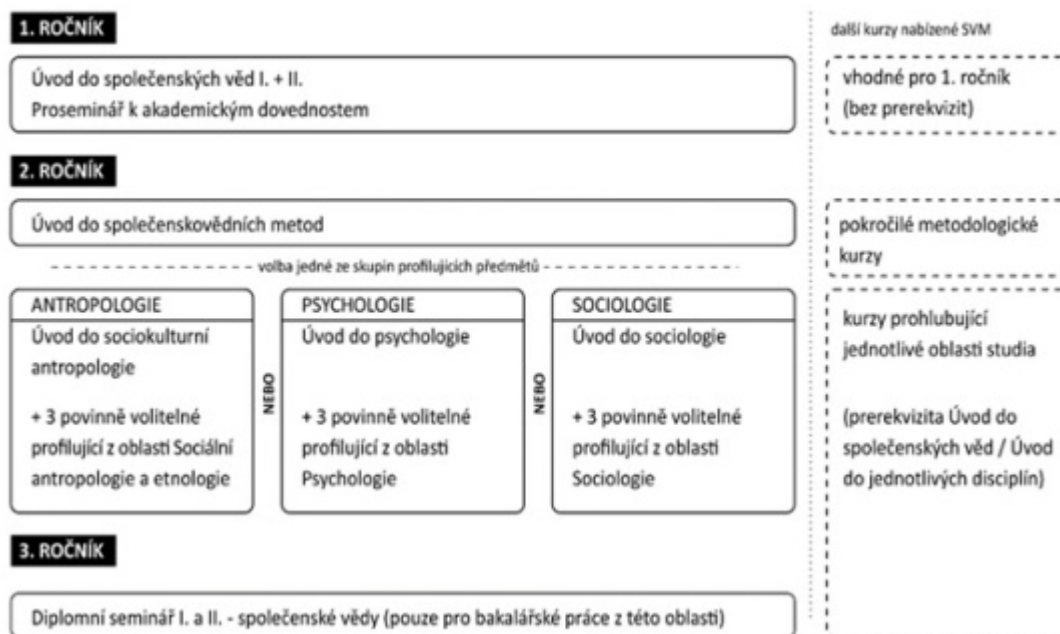

Společenskovední modul

Výuka společenských věd je v bakalářském studiu na FHS UK koncipována s ohledem na dva cíle: (1) představit studentům a studentkám programu Studium humanitní vzdělanosti klíčové přístupy, které formují současnou povahu společenských věd, (2) umožnit jim se na některou ze společenskovedních disciplín zaměřit tak, aby v jejím studiu mohli pokračovat v navazujících (magisterských, potažmo doktorských) studijních programech. Základní rámec společenských věd tvoří v bakalářském studiu obory sociologie, sociokulturní antropologie a psychologie, v jejichž kontextu je pak významný prostor věnován ekonomii, etnologii a etnomuzikologii, ale i genderovým studiím, environmentálním studiím a dalším přesahovým zaměřením.

V souladu s tímto záměrem je výuka společenských věd uspořádána do tří provázaných a na sebe navazujících celků. Rámují ji v počátku studia povinné předměty Úvod do společenských věd (1. a 2. semestr) a Úvod do společenskovedních metod (3. semestr), doplněné Proseminářem k akademickým dovednostem (2. semestr) a, v závěru studia, státní zkouškou Společenské vědy v interdisciplinární perspektivě. Ke státní zkoušce vede cesta skrze splnění minimálního penza profilových předmětů (v celkové výši 16 kreditů), které jsou v rámci společenských věd rozděleny do tří skupin dle zaštitujících společenskovedních oblastí (sociologie, sociokulturní antropologie a psychologie) a jejichž nezbytným základem je tedy Úvod do daného oboru. Studujícím, kteří se společenským vědám chtějí věnovat důkladněji, nabízíme řadu předmětů nad rámec těch základních profilových, a to včetně vyústění v jeden z Diplomních seminářů ze společenských věd, v nichž studující koncipují a realizují svou bakalářskou práci.

Struktura výuky společenských věd

V prvním ročníku získají studující v Úvodu do společenských věd široký teoretický základ pro studium společenských věd (kontexty jejich vzniku, povahy, struktury, přehled o hlavních teoretických přístupech a diskurzích, představení společenských věd, jak jsou ve vědě i výuce na fakultě realizovány) a zároveň pole pro rozhodnutí, do které ze společenskovedních oblastí chtějí proniknout důkladněji. K tomuto rozhodnutí může dopomoci i absolvování povinně volitelných kurzů, které jsou určené primárně pro 1. ročník, a v nichž tedy není nutná žádaná erudice v dané oblasti.

Od druhého ročníku studenti a studentky své základní poznání prohlubují, a to jednak prostřednictvím povinného semestrálního Úvodu do společenskovedních metod, který navazuje na Úvod do společenských věd představením jejich empirické povahy, jednak prostřednictvím volby oblasti, na níž v dalším studiu zaměří pozornost. Oproti filosofii a historii

jsou společenské vědy zastřešujícím výrazem pro řadu samostatných disciplín a subdisciplín. Aby se studující v této mnohosti neztratili, je výuka společenských věd v bakalářském studiu koncipována tak, že si studující nejprve ve 3. semestru zvolí právě jednu oblast, které se budou v rámci bakalářského studia věnovat, a postupně do ní získávají vhled absolvováním příslušného úvodního kurzu a povinně volitelných a volitelných předmětů. V rámci Studia humanitní vzdělanosti je možné se vydat cestou (1) sociokulturní antropologie, (2) psychologie nebo (3) sociologie, přičemž na každou ze jmenovaných je navázán konkrétní úvodní kurz, stejně jako nabídka tzv. profilových povinně volitelných předmětů.

V souladu s výše představenou strukturou – tedy Úvod do společenských věd, Úvod do společenských věd a profilové předměty v oblasti vázané na Úvod do předmětné disciplíny – je koncipována i státní zkouška Společenské vědy v interdisciplinární perspektivě, v rámci níž si studující vybírá z témat, která jsou formulována v návaznosti na tyto povinné a profilové předměty.

Profilace v jedné ze jmenovaných oblastí nevyklučuje absolvování kurzů z jiných oblastí, nicméně ke státní zkoušce Společenské vědy v interdisciplinární perspektivě je možné přistoupit pouze tehdy, absolvoval-li studující v **právě jedné oblasti** kurz úvodní a alespoň další 3 profilové předměty, tj. získal celkem nejméně 16 kreditů.

Nad rámec povinného minima samozřejmě nabízí Společenskovední modul řadu dalších předmětů, přičemž od studentů a studentek, kteří se chtějí zaměřit na společenské vědy, což mimo jiné znamená psát v některé z jejich disciplín bakalářskou práci, očekáváme, že ve svém kurikulu toto minimální penzum 16 kreditů ze zvolené studijní oblasti překročí. Je při tom možné volit nejen z předmětů profilových, ale i z předmětů mimo tuto základní strukturu, jež jsou určeny právě k prohloubení vědění v dané oblasti a tématu, tedy jinými slovy – které jsou specializované. Mezi ty patří jak řada pokročilých metodologických kurzů (včetně terénních praxí), tak kurzy teoretické. Tato výuka studující zciluje k bakalářské práci.

Ve společenských vědách lze psát dva typy bakalářských prací:

- 1) teoretické, v nichž studující zpracovává zvolené téma obvykle formou komparace odborné literatury;
- 2) empirické, v nichž je zpracováno zvolené téma prostřednictvím vlastního výzkumu.

S volbou tématu a formou jeho zpracování pomůže školitel, jehož si student vybírá s ohledem na to, v jakém oboru se chce specializovat a jakými tématy se vyučující sám zabývá. Oporou pro tvorbu bakalářské práce je Diplomní seminář, v jehož rámci studující v 5. semestru koncipuje projekt své bakalářské práce (popř. zahajuje svůj výzkum) a v 6. semestru už prostřednictvím konzultací vlastní bakalářskou práci finalizuje. Ve studiu společenských věd lze na FHS pokračovat na magisterské úrovni ve studijních programech Antropologická studia, Genderová studia, Historická sociologie, Sociální a kulturní ekologie, Teoreticko-výzkumná psychologie či Studia občanské společnosti. S povahou všech těchto studijních programů je možné se seznámit v rámci výuky profilových předmětů v bakalářském studiu.

Mgr. Klára Bártová, Ph.D.

koordinátorka Společenskovedního modulu